

Jakich nauczycieli brakuje najczęściej?

Kategoria: Edukacja, Kultura i Sport

Opublikowano: piątek, 17, wrzesień 2021 11:19

Patrycja Grebla-Tarasek

Odsłony: 2043

Do Rzecznika Praw Obywatelskich napływają skargi od zaniepokojonych obywateli, którzy informują o brakach nauczycieli w Polsce. Niedobór nauczycieli może powodować nieodwracalne szkody w poziomie wykształcenia uczniów i uczennic oraz negatywnie wpłynąć na realizację prawa do nauki.

Według kuratoriów oświaty w pierwszych tygodniach nauki nadal poszukiwane są tysiące nauczycieli różnych przedmiotów, np. 1338 ofert pracy w woj. mazowieckim, 540 – w woj. dolnośląskim, 114 - w woj. podlaskim.

Zgodnie z raportem NIK o organizacji pracy nauczycieli w szkołach publicznych, w latach szkolnych 2018/2019–2020/2021 blisko połowa dyrektorów (46%) zgłaszała trudności z zatrudnieniem nauczycieli o odpowiednich kwalifikacjach. Najczęściej chodziło o nauczycieli fizyki (33%), matematyki (32%), chemii (24%), jęz. angielskiego (20%) i informatyki (18%).

Ponad jedna trzecia dyrektorów zatrudniała nauczycieli emerytowanych i przydzielala zajęcia nauczycielom bez wymaganych kwalifikacji, za zgodą nadzoru pedagogicznego (35%). W 12% przypadków nie udało się zatrudnić nauczyciela do rozpoczęcia roku szkolnego. Średnia wieku nauczyciela to 47 lat; najliczniejsi są ci z przedziału 46–55 lat (38%). W więcej niż jednej szkole pracowało ok. 11% nauczycieli, natomiast 73% z nich realizowało godziny ponadwymiarowe.

W ocenie RPO dalsze umniejszanie skali problemu może doprowadzić do nieodwracalnych szkód w poziomie wykształcenia dzieci i młodzieży. Zdarza się, że mijają miesiące, gdy dyrektor szuka nowego nauczyciela. Oznacza to utratę ciągłości nauki i braki w realizacji podstawy programowej. Z doniesień mediów wynika, że problem ten występuje także w mniejszych miejscowościach i w szkołach niepublicznych, które mają możliwość lepszego wynagradzania nauczycieli i często oferują bardziej komfortowe warunki pracy.

Powody rezygnacji z zawodu są różne - często to zbyt niskie pensje i duże obciążenie psychiczne. Wielu skarży się na wypalenie zawodowe, złą atmosferę w pracy i brak perspektyw na zmianę. Odpowiedzialność nie przekłada się na sytuację finansową nauczycieli. Niektórzy godzą się na dodatkowe godziny, bo inaczej uczniowie nie będą mieli zajęć z danego przedmiotu. A wielu pedagogów boleśnie odczuło skutki edukacji zdalnej.

Źródło: RPO